

Embedsregnskab 2014
for
Vestre Landsret.

1. Indledning.

I denne indledning gives en kort oversigt over indholdet i Vestre Landsrets embedsregnskab for 2014.

Afsnit 2 indeholder en kort beskrivelse af landsretten.

I afsnit 3 redegøres for udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider samt for opfyldelsen af opstillede målsætninger om gennemløbstider.

I afsnit 4 omtales udviklingen i antallet af medarbejdere i landsretten.

I afsnit 5 omtales landsrettens arbejde med retsmægling.

I afsnit 6 omtales arbejdet med hensyn til kvaliteten i landsrettens sagsbehandling og afgørelser.

I afsnit 7 omtales nogle af de administrative sager, som behandles i landsretten (høringssager, klagesager og sættemerbeskikkelser).

I afsnit 8 omtales ibrugtagningen af landsrettens nye retsbygning i Viborg.

I afsnit 9 omtales landsrettens lokaleforhold ved bitingstederne.

I afsnit 10 omtales landsrettens handlingsplan for 2014 og opfyldelsen af denne.

Embedsregnskabet afsluttes med en samlet vurdering i afsnit 11 af udviklingen i 2014 og af forventningerne til de kommende år.

2. Kort om Vestre Landsret.

Vestre Landsret har sit sæde (hovedtingsted) i Viborg. Landsretten er appelinstans for de jyske byretter og Tinglysningsretten.

Landsretten bestod i 2014 af 1 præsident, 38 – fra 1. oktober 37 - andre faste landsdommere (hvoraf de to – fra 1. oktober den ene - er frigjort til virke som formænd for undersøgelseskommissioner) og 10 midlertidige (konstituerede) landsdommere. Foruden disse dommerstillinger består landsretten af 8 øvrige jurister og ca. 50 administrative medarbejdere.

Landsretten har i 2014 haft mulighed for at etablere en ekstra afdeling – landsrettens 15. afdeling.

Præsidenten er administrativ chef for landsretten og således ansvarlig for at varetage de bevillingsmæssige og administrative forhold, der er henlagt til embedet. Præsidenten skal herunder sørge for en forsvarlig og hensigtsmæssig drift af embedet og skal tage de fornødne initiativer til sikring heraf.

Landsrettens dommere var i 2014 fordelt på 14 faste retsafdelinger med hver tre dommere. Hertil kommer den midlertidige afdeling, der er nævnt ovenfor. Landsrettens øvrige jurister er tilknyttet de fire retsafdelinger, der enten behandler nogle bestemte kæremål eller i særlig grad står for forberedelsen af landsrettens civile sager, samt landsrettens administration.

Landsrettens administrative medarbejdere er efter ibrugtagningen af den nye retsbygning i Viborg fordelt på 4 retssektioner, der hver udfører de administrative sagsbehandlingsfunktioner for indtil fire retsafdelinger, samt på en Information, et præsidentsekretariat, en IT-enhed og en kassefunktion, der alle varetager en række centrale, administrative opgaver.

Vestre Landsret behandler civile sager og straffesager ved hovedtingstedet i Viborg. Landsretten behandler endvidere straffesager ved de såkaldte bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Landsrettens administration er beliggende ved hovedtingstedet i Viborg.

3. Udviklingen i landsrettens sagsbeholdning og gennemløbstider.

a. Udviklingen i civile sager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af civile sager i perioden 2012 – 2014 er følgende:

Sagsudviklingen 2012– 2014 for civile sager						
	Almindelige 1. instanssager	Almindelige ankesager	Familieretlige sager o.l.*	Alle domssager	Sager til skr. behandling **	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2012	121	804	140	1065	292	1357
Nye sager 2012	77	955	516	1548	1757	3305
Sluttede sager 2012	62	842	498	1402	1711	3113
Sagsbeholdning 31/12 2012***	136	919	161	1216	336	1552
Nye sager 2013	35	972	535	1542	1657	3199
Sluttede sager 2013	41	806	516	1363	1659	3022
Sagsbeholdning 31/12 2013	130	1085	180	1395	334	1729
Nye sager 2014	32	810	475	1317	1329	2646
Sluttede sager 2014	78	833	526	1437	1462	2899
Sagsbeholdning 31/12 2014	84	1062	129	1275	197	1472

* Sager om forældreansvar, faderskab, umyndiggørelse, børnefjernelse og adm. frihedsberøvelse

** Kæresager, anke af småsager (uanset om sagen forhandles mundtligt), oprejsningsbevillinger, anmodning om aktindsigt.

*** Efter enkelte justeringer af de statistiske oplysninger

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2014 faldet 15 % i forhold til udgangen af 2013 og 5 % i forhold til udgangen af 2012. I forhold til begyndelsen af 2012 er sagsbeholdningen 8 % højere ved udgangen af 2014.

Faldet i sagsbeholdningen ved udgangen af 2014 ligger på alle områder, men især på 1. instanssager, familieretlige sager og sager til skriftlig sagsbehandling. For så vidt angår 1. instanssager er der navnlig tale om et atypisk stort antal hævdede sager vedrørende en bestemt funktionærretlig problemstilling. For så vidt angår familieretlige sager og sager til skriftlig

sagsbehandling, skal faldet ses i sammenhæng med, at der med virkning fra 1. juli 2014 blev indført nye regler for appel bl.a. af visse kæremål og af børnefjernelsessager.

De nye appelregler har betydet en nedgang i antallet af nye sager. Antallet af sluttede sager er også faldet, men faldet er mindre end for nye sager og skal bl.a. ses i sammenhæng med, at landsretten ikke længere modtager så mange civile kæremål. Da civile kæremål typisk afgøres på skriftligt grundlag og efter kortere tid, idet man bl.a. udnytter de huller, der opstår som følge af hovedforhandlingers bortfald med kort varsel, kan den lettelse, der på den måde er opnået, ikke omsættes til flere hovedforhandlinger, men har i stedet betydning for muligheden for, at landsretten kan hæve eller fastholde kvaliteten i sit arbejde.

Udviklingen i civile sager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i straffesager, da landsrettens samlede ressourcer er knyttet til alle landsrettens sager og således ikke er fordelt på de to sagstyper.

b. Udviklingen i straffesager.

Udviklingen i antallet og fordelingen af straffesager i perioden 2011 – 2013 er følgende:

Sagsudviklingen 2011– 2013 for straffesager						
	Nævninge sager	Andre ankesager med bevisbedømmelser	Andre ankesager uden bevisbedømmelse	Alle domssager	Kæresager	Alle sager
Sagsbeholdning 1/1 2012*	4	485	118	607	34	641
Nye sager 2012	9	1057	346	1412	1613	3025
Sluttede sager 2012	10	970	306	1286	1602	2888
Sagsbeholdning 31/12 2012*	3	576	157	733	45	781
Nye sager i 2013	11	1039	362	1412	1453	2865
Sluttede sager i 2013	9	1013	353	1375	1460	2835
Sagsbeholdning 31/12 2013*	5	604	165	774	35	809
Nye sager i 2014	14	990	311	1315	1417	2732
Sluttede sager i 2014	10	987	343	1340	1415	2755
Sagsbeholdning 31/12 2014	9	607	133	749	37	786

* Efter enkelte justeringer af de statistiske oplysninger

Sagsbeholdningen er ved udgangen af 2014 faldet med 3 % i forhold til udgangen af 2013. Sagsbeholdningen ved udgangen af 2014 er på niveau med sagsbeholdningen ved udgangen af 2012 og klart – 22 % - over sagsbeholdningen ved begyndelsen af 2012. Antallet af nye domssager og kæremål er faldet i 2014. Antallet af sluttede sager er ligeledes faldet, men for domssager har faldet været mindre end faldet i nye sager, hvilket har ført til det nævnte fald i den samlede sagsbeholdning for straffesager. Udsving i antallet af kæresager har kun mindre betydning for den samlede udvikling i sagsbeholdning, bl.a. fordi langt de fleste kæremål afgøres inden for få dage.

Udviklingen i straffesager må i øvrigt ses i sammenhæng med udviklingen i civile sager, da landsrettens samlede ressourcer er knyttet til alle landsrettens sager og således ikke er fordelt på de to sagstyper.

c. Målsætninger for gennemløbstider.

Landsretten har i samarbejde med Domstolsstyrelsen opstillet målsætninger for den højeste gennemløbstid for forskellige sagstyper. Målsætningerne er opstillet - og justeret - i tilknytning til domstolsreformen og med det sigte, at der skal være fælles målsætninger for gennemløbstiderne ved de to landsretter.

De senere års negative sagsudvikling for landsretternes sager har ført til, at der i 2013 i begge landsretter er opstillet nogle særlige – og mindre ambitiøse men knapt så urealistiske – målsætninger for så vidt angår en del af sagernes gennemløbstid. Disse særlige målsætninger, der er fastholdt i 2014, er ikke ens for landsretterne, men det er hensigten, at man, når det igen er realistisk, skal vende tilbage til praksis med fælles målsætninger.

Opfyldelsen af de målsætninger, der har været gældende i de senere år.

En sammenligning med de senere år lader sig bedst gøre, hvis man på alle områder sætter sagsafviklingen i 2014 i forhold til de målsætninger, der var gældende i de tidligere år, selv om de enkelte af disse målsætninger som nævnt var suspenderet i 2013 og 2014 til fordel for nogle særlige målsætninger. I de følgende oversigter gengives derfor disse (tidligere) målsætninger og deres ”opfyldelse” i 2012 - 2014.

For så vidt angår domssager omfatter målsætninger og resultater de sager, der er sluttet efter en hovedforhandling.

Om tidligere målsætninger og opfyldelsen af disse henvises til embedsregnskaberne for 2010 og tidligere år.

Civile domssager	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013	”Mål” 2014	Resultat 2014
1. instanssager – henvist efter reformen						
Andel sluttet på under 12 mdr.	50 %	40 %	50 %	27 %	50 %	5 %
Andel sluttet på under 18 mdr.	75 %	63 %	75 %	47 %	75 %	32 %
Alm. ankesager						
Andel sluttet på under 9 mdr.	60 %	29 %	60 %	16 %	60 %	3 %
Andel sluttet på under 12 mdr.	80 %	72 %	80 %	44 %	80 %	24 %
Familieretssager						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	66 %	70 %	42 %	70 %	37 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	92 %	90 %	89 %	90 %	75 %

Civile kæremål	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013	”Mål” 2014	Resultat 2014
Andel sluttet på under 6 uger	75 %	60 %	75 %	52 %	75 %	50 %
Andel sluttet på under 3 mdr.	90 %	92 %	90 %	80 %	90 %	82 %

”Målopfyldelsen” i civile sager er på langt de fleste områder dårligere i 2014 end i årene forud. Udviklingen er naturligvis bekymrende og er en del af grunden til, at den midlertidige afdeling, som landsretten fik i 2013, er videreført i 2014, og til, at denne afdeling nu er forlænget til udgangen af 2016 samtidig med, at landsretten er tilført endnu en midlertidig afdeling i 2015 – 2016.

Straffedomssager	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013	”Mål” 2014	Resultat 2014
Nævningeankesager						
Andel sluttet inden 6 mdr.	75 %	40 %	75 %	63 %	75 %	38 %
Øvrige straffeankesager:						
Med bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	29 %	70 %	23 %	70 %	26 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	61 %	90 %	46 %	90 %	46 %
Uden bevisbedømmelse						
Andel sluttet på under 4 mdr.	70 %	47 %	70 %	41 %	70 %	50 %
Andel sluttet på under 6 mdr.	90 %	78 %	90 %	60 %	90 %	73 %

”Målopfyldelsen” i nævningesager er blevet dårligere i 2014 end i 2013 og ligger nu på niveau med målopfyldelsen i 2012. ”Målopfyldelsen” i øvrige straffeankesager i 2014 er på niveau med eller bedre end i 2013 og generelt ikke så langt fra målopfyldelsen i 2012. Der er dog et klart ønske om at forbedre målopfyldelsen i straffesager, og dette ønske er en del af baggrunden for den ressourcemæssige styrkelse, der som nævnt ovenfor er sket af landsretten i tiden frem til udgangen af 2016.

Straffekæremål	Mål 2012	Resultat 2012	”Mål” 2013	Resultat 2013	”Mål” 2014	Resultat 2014
Fængslingskæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	85 %	83 %	85 %	84 %	85 %	84 %
Andel sluttet på under 1 uge	98 %	96 %	98 %	96 %	98 %	96 %
Andre straffekæremål						
Andel sluttet samme dag som modtaget	35 %	24 %	35 %	21 %	35 %	29 %
Andel sluttet under 1 uge	45 %	45 %	45 %	39 %	45 %	44 %
Andel sluttet på under 2 uger	65 %	55 %	65 %	54 %	65 %	57 %

Målopfyldelsen for straffekæremål er fortsat meget tilfredsstillende for så vidt angår fængslingskæremål. Langt de fleste fængslingskæremål afgøres inden for få dage, og derfor har udsving i antallet af kæresager kun mindre betydning for den samlede udvikling i sagsbeholdning og målsætningsopfyldelse. For så vidt angår de øvrige kæremål, hvor en større

del af sagerne ikke kan afgøres i løbet af få dage, fordi en række af sådanne kæremål må udsættes på fremskaffelse af yderligere dokumenter samt på kæreskrifter og bemærkninger fra modparten til disse, er ”målsætningsopfyldelsen” i 2014 bedre eller på niveau med målsætningsopfyldelsen i 2012 og 2013. I lyset af den generelle udvikling er resultatet for straffekæremål samlet set tilfredsstillende.

Opfyldelsen af de særlige målsætninger for 2013 og 2014.

Som nævnt har landsretten på enkelte områder opstillet nogle særlige – mindre ambitiøse – målsætninger for 2013. Disse målsætninger og deres opfyldelse har været således:

Civile domssager	Mål 2013 og 2014	Resultat 2013	Resultat 2014
Alm. ankesager			
Andel sluttet på under 11 mdr.	60 %	22 %	8 %
Andel sluttet på under 13 mdr.	80 %	47 %	25 %

Civile kæremål	Mål 2013 og 2014	Resultat 2013	Resultat 2014
Andel sluttet på under 8 uger	75 %	65 %	65 %

Straffedomssager	Mål 2013 og 2014	Resultat 2013	Resultat 2014
Øvrige straffeankesager:			
Andel sluttet på under 4 mdr.	50 %	27 %	32 %

Resultatet viser, at heller ikke de særlige målsætninger for især alm. civile ankesager og straffeankesager har kunnet opfyldes i 2014. For civile ankesager har udviklingen endda været negativ i forhold til 2013. For civile kæremål er der tale om uændret målopfyldelse, og for øvrige straffeankesager (både med og uden bevisbedømmelse) om en forbedret målopfyldelse. De særlige målsætninger vil som udgangspunkt blive fastholdt i 2015. For 2016 – 2018 vil der ske opstilling af nye målsætninger, der løbende vil blive justeret i takt med, at der opnås et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at bedømme effekten af den særlige ressourcetilførsel i 2015 og 2016 sammenholdt med virkningen af de nye appelregler i civile sager fra 2014.

d. Gennemsnitlige gennemløbstider

De gennemsnitlige gennemløbstider for hovedforhandlede civile sager og straffesager sluttet i perioden 2012 – 2014 er således:

Gennemsnitlige gennemløbstider i måneder for hovedforhandlede domssager 2012 - 2014			
	2012	2013	2014
Civile sager:			
1. instanssager henvist efter 2007	19,5	21,4	34,1
Almindelige ankesager	11,1	13,3	15,3
Familieretssager	3,7	4,5	5,0
Straffesager:			
Nævningeankesager	6,1	5,6	7,6
Øvrige straffeankesager med bevisbedømmelse	5,8	7,2	7,3
Øvrige straffeankesager uden bevisbedømmelse	4,5	5,9	5,0

De gennemsnitlige gennemløbstider i hovedforhandlede civile sager er højere i 2014 end i de forudgående år. Dette må ses i sammenhæng med den generelle sagsudvikling og forholdet mellem ressourcer og sager. Særligt for så vidt angår civile 1. instanssager skal bemærkes, at resultatet er mærkbart påvirket af slutningen af nogle gamle sager sammenholdt med et mere beskedent sagsantal i denne kategori.

Særligt om de gennemsnitlige gennemløbstider i almindelige civile ankesager skal det bemærkes, at den gode udvikling, som kunne ses umiddelbart efter domstolsreformen, mod kortere gennemløbstider i ankesager, er erstattet af en udvikling, der igen går mod stadig længere gennemløbstider. Dette er klart utilfredsstillende og ikke i overensstemmelse med domstolsreformens tilsigtede virkning for landsretten. Som tidligere nævnt søger man udviklingen vendt ved tilførsel af ekstra afdelinger frem til udgangen af 2016.

Særligt om de gennemsnitlige gennemløbstider i familieretssager skal det bemærkes, at der er tale om en negativ udvikling i gennemløbstider for sager, der generelt er af hastende karakter. En væsentlig del af forklaringen er en markant øget tilgang over de senere år af ankesager om tvungen anbringelse uden for hjemmet af børn. Arbejdet med at få berammet og afviklet disse hastende sager er ganske belastende og arbejdskrævende og har bl.a. til følge, at sager på andre områder må skubbes og derfor får et længere sagsforløb. Landsretten modtog i 2013 201 sådanne sager mod 153 sager i 2012. Reglerne om appel af disse sager er nu ændret med virkning fra 1. juli 2014, og det har allerede sat sig mærkbare spor i sagstilgangen, idet antallet af sådanne nye sager for hele 2014 faldt til 126, hvoraf de 110 sager blev modtaget i 1. halvår, og hovedparten af de resterende sager var sager, der i byretten var afgjort inden ikrafttrædelsen af de nye regler.

De gennemsnitlige gennemløbstider i nævningeankesager er to måneder længere i 2014 end i 2013. Dette er ikke tilfredsstillende, men det må indgå, at der er tale om et mindre antal sager, hvorfor udsving, som skyldes de enkelte sager, bliver mere mærkbare.

De gennemsnitlige gennemløbstider for (øvrige) straffeankesager med bevisbedømmelse er på niveau med gennemløbstiderne i 2013. For straffeankesager uden bevisbedømmelse er de gennemsnitlige gennemløbstider faldet med næsten 1 måned i forhold til 2013.

Det må indgå i vurderingen af det praktisk mulige, at godt halvdelen af landsrettens straffesager skal behandles på bitingstederne i forud fastlagte uger og med deltagelse af forsvarere, der er udpegede før sagens berømmelse, og hvis muligheder for at give møde derfor har væsentlig betydning for sagernes berømmelse.

e. Sagernes alder.

Ved udgangen af 2014 var de verserende civile 1. instans- og ankesager fordelt således med hensyn til sagernes alder:

Ca. 61 % af sagerne er modtaget i 2014

Ca. 33 % af sagerne er modtaget i 2013

Ca. 4 % af sagerne er modtaget i 2012

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2011

Ca. 1 % af sagerne er modtaget i 2009 - 2010, 2005 – 2006 og 2001

Ingen af sagerne er modtaget før 2001 eller i 2002 – 2004 og 2007 – 2008

Den procentuelle fordeling af sagsbeholdningen med hensyn til de civile sagers alder viser, at de fleste sager er af nyere dato. Udviklingen går dog fortsat i retning af, at sagerne i forhold til tidligere år er blevet lidt ældre, jf. også oven for om gennemløbstider.

Ved udgangen af 2014 var 60 sager svarende til ca. 8 % af de verserende straffeankesager modtaget før 2014. Resten af sagerne var modtaget i 2014.

4. Medarbejdere og sagsafviklingen.

a. Udviklingen i årsværksforbrug fordelt på de enkelte medarbejdergrupper.

Udviklingen i antallet af medarbejdere i 2012 – 2014 (opgjort som det faktiske årsværksforbrug) er følgende:

	2012	2013	2014
Juridisk personale	50,9	52,9	53,5
Kontorpersonale	36,8	38,0	38,1
Elever	2,0	1,7	1,4
Ansatte i beskæftigelsesordning	-	-	0,3
Øvrigt personale	5,7	5,3	5,1

Udviklingen skyldes navnlig tilpasning af landsrettens personaleressourcer i forlængelse af domstolsreformen. Efter domstolsreformen blev landsretten over perioden frem til 2011 reduceret med 2 faste dommerstillinger og 4 konstitutionsstillinger og med en lønbevilling svarende til ca. 7 administrative stillinger. For at modvirke den negative udvikling i gennemløbstider, som disse nedskæringer var en medvirkende årsag til, blev der tilført ekstra

konstitutionsstillinger i 2012 – 2014 med henblik på etablering og forlængelse af en ekstra midlertidig afdeling.

b. Sagsvægtningsmodel.

Landsretterne udarbejdede i 2003/2004 i samarbejde med Domstolsstyrelsen en model med vægtning af de forskellige sager. I modellen indregnes sluttede sager med en vægtenhed afhængig af sagstype og den måde, hvorpå sagen slutes.

Vægtenhederne blev særskilt fastsat for henholdsvis administrative medarbejdere (kontorpersonale) og jurister (faste og konstituerede dommere, administrationschef, sekretariatschef, retsassessor og dommerfuldmægtige). Vægtenhederne blev fastsat efter en generel vurdering og sammenligning af det arbejde, der for den enkelte medarbejder i den pågældende medarbejdergruppe gennemsnitligt er forbundet med behandlingen af den enkelte sag sammenlignet med behandlingen af andre sager og alt afhængig af sagstype og måde, som sagen slutes på.

Domstolsreformen og den deraf afledede ændring i landsretternes rolle som slutinstans, den almindelige udvikling i sagernes tyngde samt landsretternes arbejdsform navnlig i forbindelse med domstolsreformens påvirkning af formen for hovedforhandling i civile sager nødvendiggjorde en revision af sagsvægtningsmodellen. Arbejdet med justering af sagsvægtene blev indledt i starten af 2011 og afsluttet medio 2011, og de nye vægte er herefter indarbejdet med virkning fra 1. januar 2011.

Det er ikke umiddelbart muligt at sammenligne de nye og gamle vægte.

For så vidt angår udviklingen i sagsvægte fra 2012 til 2014 kan følgende oplyses:

	Sagsvægte 2012	Sagsvægte 2013	Sagsvægte 2014
Jurister civile sager	7.575	7.053	6.948
Jurister straffesager	5.455	5.677	5.606
Jurister i alt	13.030	12.730	12.553
Administrative medarbejdere civile sager	8.087	7.589	7.556
Administrative medarbejdere straffesager	7.808	8.071	7.917
Administrative medarbejdere i alt	15.895	15.660	15.473

De anførte tal for sagsvægte tager ikke højde for den ekstra tid, der bruges i forbindelse med transport til og fra bitingssteder. Denne tid har i de senere år typisk svaret til mellem 1 og 1,5 årsværk for jurister og 0,5 til 1,0 årsværk for administrative medarbejdere.

De anførte tal tager heller ikke hensyn til det arbejde, som både jurister og administrative medarbejdere har udført i forbindelse med flytningen til en ny landsretsbygning. Der har været arbejdet i forskellige udvalg og med selve flytningen til og indretningen af den nye retsbygning. Resultatet er blevet godt både for brugere og medarbejdere, men arbejdet med at opnå det gode resultat har uundgåeligt betydet en mindre sagsafvikling især i tiden op til flytningen.

5. Retsmægling.

Vestre Landsret tilbyder – som alle andre retter undtagen Tinglysningsretten og Højesteret – en ordning med retsmægling. Ordningen administreres i praksis af landsrettens forberedelsesafdeling (14. afdeling). Der henvises nærmere til oplysningerne om retsmægling på landsrettens hjemmeside www.vestrelandsret.dk

Landsretten har i 2014 tilbudt retsmægling i 777 sager. Landsrettens tilbud er blevet accepteret i 105 sager mod 99 sager i 2013 og 86 sager i 2012. Retsmægling er i 2014 gennemført i 81 sager mod 84 sager i 2013 og 71 sager i 2012. I de resterende sager er retsmæglingen endnu ikke

gennemført, eller tilsagnet om deltagelse i retsmægling eller hele sagen er tilbagekaldt, inden der er afholdt møde med retsmægleren.

I 30 af de 81 sager med gennemført retsmægling (37 %) er retsmæglingen endt med, at parterne har indgået en aftale, som har afsluttet sagen. I de øvrige sager, hvor retsmægling er gennemført, er retsmæglingen endt uden en sådan aftale, og sagen er herefter overgået til sædvanlig retssagsbehandling.

Andelen af retsmæglingsager, der i 2014 er endt med en aftale, der har sluttet retssagen, er på samme niveau som i 2013, men lavere end i 2012 (54 %). Det er ikke muligt nærmere at angive årsagen til denne udvikling. Udviklingen bekræfter imidlertid en mere generel udvikling, idet der – med enkelte undtagelser – tidligere har været tale om, at andelen af sager sluttet med aftale efter retsmægling ret konstant har ligget omkring 65 %.

6. Kvalitet

Det er afgørende for landsretten at sikre kvaliteten i sagsbehandling og afgørelser.

Der afholdes hvert år interne temadage for landsrettens dommere og administrative medarbejdere med det formål at drøfte forskellige spørgsmål af faglig karakter. Dette har blandt andet resulteret i en ordning med en vis specialisering i landsretten. Der holdes endvidere en gang årligt møde for alle dommere i Vestre Landsrets kreds ("Jysk dommermøde") til drøftelse af forskellige faglige spørgsmål, ligesom der normalt to gange årligt er møde mellem byretternes præsidenter og landsrettens præsident til drøftelse og afklaring bl.a. af diverse faglige spørgsmål, der er rejst i forbindelse med retternes arbejde.

Arbejdet med kvalitet i rettens arbejde sker fortsat i vidt omfang i et samarbejde med Østre Landsret bl.a. i forbindelse med, at der løbende er kontakt mellem de to landsretters fagudvalg, og i forbindelse med, at der hvert andet år holdes fællesmøde mellem dommerne i de to landsretter.

Arbejdet med kvaliteten i det arbejde, som landsrettens administrative medarbejdere varetager på de enkelte retssektioner, vil fortsat være målrettet medarbejderne på de enkelte sektioner. Det

betyder, at den administrative leder af en sektions administrative medarbejdere (sektionslederen) i samarbejde med de dommere, der virker som administrerende retsformænd på de afdelinger, der er knyttet til vedkommende sektion, løbende skal udpege konkrete udviklingsområder for kvaliteten i medarbejdernes arbejde. Herefter påhviler det sektionslederen at gennemføre det konkrete kvalitetsarbejde samt at sørge for den fornødne dokumentation af den forbedring, som indsatsen har medført. På baggrund heraf skal de administrerende retsformænd sammen med sektionslederen drøfte og beslutte, om de opnåede resultater er tilstrækkelige til, at man kan tage fat på et nyt udviklingsområde. Sektionslederen sørger for, at der sker en afrapportering af de enkelte projekter til administrationschefen efter udgangen af hvert halvår.

I 2012 iværksatte landsretten en forsøgsordning med central berømmelse af hovedparten af de straffesager, der skal hovedforhandles i Viborg. Hensigten med forsøget var at opnå en – om mulig – endnu bedre udnyttelse af de enkelte retsdage, at skabe en højere grad af ensartethed i sagernes gennemløbstid og at forbedre samarbejdet med forsvarsadvokaterne om berømmelsen af disse sager. Ordningen er gjort permanent i 2013. En tilsvarende ordning for så vidt angår berømmelsen af familieretssager er forsøgsvis indført i foråret 2014. Forsøgsordningen skal evalueres senest sommeren 2015.

7. Administrative sager.

Blandt de administrative sager, som behandles i landsretten, kan nævnes:

a. Høringssager.

Der er i 2014 modtaget og behandlet 72 høringssager vedrørende lovforslag m.v. Der var 94 høringssager i 2013 og 57 i 2012.

b. Klagesager.

I medfør af retsplejelovens § 48 kan landsrettens præsident meddele en advarsel til en dommer eller anden domstolsjurist i landsretten, til en præsident ved en byret i landsretskredsen eller til præsidenten for Tinglysningsretten, hvis den pågældende har udvist utilbørligt eller usømmeligt forhold i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 48 giver ikke landsrettens præsident kompetence til at bedømme en sags materielle udfald eller rigtigheden af de processuelle afgørelser, der træffes i forbindelse med sagsbehandlingen. I de situationer, hvor præsidenten har modtaget henvendelser fra primært privatpersoner, der har været utilfreds med landsrettens eller en anden rets judicielle afgørelser, har præsidenten derfor vejledt om sin kompetence efter retsplejeloven og om mulighederne for eventuelt at appellere afgørelsen eller f.eks. søge Procesbevillingsnævnet om anke- eller kæretilladelse. I disse sager har der således ikke været indledt en klagesagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 48.

Der har i 2014 ikke været anledning til at statuere, at der er udvist forhold af en karakter, der har kunnet give grundlag for at meddele en advarsel efter § 48.

c. Beskikkelse af sættemdommere.

Præsidenten foretog i 2014 26 beskikkelser af sættemdommere i medfør af retsplejelovens § 46, fordi byretsdommere havde erklæret sig inhabile. Det er væsentligt færre beskikkelser end i 2013, hvor der var 67 beskikkelser, og i 2012, hvor der var 93 beskikkelser.

Udviklingen kan ses i lyset af, at der i 2013 har været særlig opmærksomhed på regler og praksis for inhabilitet bl. a. på møder for dommere i de respektive landsretskredse. Ved vurderingen af praksis må indgå, at kun afgørelser, hvor en dommer erklærer ikke at være inhabil, kan kæres.

Præsidenten har endvidere i 2014 indstillet landsdommere til beskikkelse som sættemdommere i Østre Landsret i 4 sager, ligesom der er sket indstilling til beskikkelse som sættemdommer ved Grønlands Landsret i 2 sager.

8. Ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg

Vestre Landsret har gennem længere tid haft et væsentligt behov for forbedring af de lokalemæssige forhold navnlig i Viborg. Spørgsmålet har da også været nævnt i flere af de tidligere offentliggjorte handlingsplaner og embedsregnskaber.

Som led i aftalen om finansloven for 2010 indgik den daværende regering og Dansk Folkeparti i november 2009 aftale om, at der skal opføres en ny retsbygning til Vestre Landsret i Viborg, og at byggeriet skal opføres i et såkaldt offentligt-privat partnerskab (OPP).

I overensstemmelse med finanslovsaftalen blev arbejdet med projektet igangsat i 2010. Dette skete i et samarbejde mellem Bygningsstyrelsen (tidligere Slots- og Ejendomsstyrelsen), Domstolsstyrelsen, Viborg Kommune og landsretten.

Bygningsstyrelsen har i 2012 – med Finansudvalgets tiltræden - tildelt projektet til A. Enggaard A/S, KPF Arkitekter og Cowi.

Byggeriet gik i gang i efteråret 2012 på adressen Asmildklostervej 21 i Viborg. Der var rejsegilde den 1. oktober 2013, og den 1. juli 2014 overtog landsretten den nye bygning.

Den nye landsretsbygning blev indviet den 15. september 2014 af justitsministeren. Bygningen har givet landsrettens brugere og medarbejdere en værdig, funktionel, sikker og tidssvarende ramme for landsrettens retssagsbehandling og øvrige funktioner.

I forbindelse med den officielle indvielse af den nye retsbygning udgav landsretten en bog med hovedvægten på en beskrivelse af landsrettens tidligere lokaler og forskellige sider af livet i disse. Bogen – Vestre Landsret fra Gråbrødre Kirke Stræde til Asmildklostervej – blev produceret med støtte af Margot og Thorvald Dreyers fond og kan købes hos Viborgs boghandlere.

I forbindelse med indvielsen af bygningen omdelte Viborg Stifts Folkeblad et særligt indstik om den nye landsretsbygning. Indstikket afspejler den store interesse, der i lokalområdet er vist for den nye bygning. Landsretten sætter stor pris på den positive modtagelse, som bygningen har fået, og som er blevet bekræftet både i forbindelse med afholdelsen af et arrangement i oktober 2014 med åbent hus og ved de talrige rundvisninger, som landsrettens medarbejdere har afviklet i tiden siden bygningens indvielse. Alene i 2014 har der således deltaget op mod 3000 personer i de forskellige former for rundvisning i bygningen.

9. Vestre Landsrets lokaleforhold ved bitingstederne.

Vestre Landsret har bitingsteder i Aalborg, Aarhus, Kolding, Esbjerg og Sønderborg.

Bitingstederne er i Kolding, Esbjerg og Sønderborg placeret i forbindelse med byrettens lokaler.

I Esbjerg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i sommeren 2007.

I Sønderborg har byretten – og dermed også Vestre Landsret – fået nye lokaler i eftersommeren 2008.

I Kolding har byretten – og dermed også Vestre Landsret – i sommeren 2012 fået nye lokaler i et helt nyt domstolsbyggeri.

Bitingstedet i Aarhus er indrettet i 1996 i et dengang nyt lejemål i forbindelse med, at landsretten fraflyttede Tinghuset i Aarhus. Lokalerne opfylder ikke en nutidig standard bl.a. med hensyn til muligheden for at adskille involverede parter og aktører.

Bitingstedet i Aalborg er beliggende i en selvstændig ejendom. Bygningen er af ældre dato, og bitingstedet er præget af en retssal, der ikke kan rumme større sager, og af lokaler og indretning, der ikke lever op til en nutidig standard bl.a. med hensyn til muligheden for at adskille involverede parter og aktører.

10. Handlingsplan for 2014 og opfyldelsen af denne.

Landsrettens arbejde med handlingsplaner og justeringer af disse foregår løbende bl.a. i forbindelse med drøftelser i landsrettens samarbejdsudvalg. Handlingsplanerne er offentliggjort på landsrettens hjemmeside - www.vestrelandsret.dk

Handlingsplanerne indeholder en række mål for sagsbehandlingstider. Herom og om opfyldelsen af disse målsætninger henvises til det, der er anført oven for i afsnit 3.

Endvidere indeholder handlingsplanerne en lang række andre mål opstillet med fokus på (anden) kvalitetssikring, brugernes behov, kontakt til samarbejdspartnere, produktivitet og fleksibilitet, trivsel blandt medarbejderne og enkle og klare arbejdsgange samt andre tiltag til en effektiv resurseudnyttelse.

De forskellige mål er beskrevet i landsrettens handlingsplan, og status med hensyn til opfyldelsen heraf kan summarisk sammenfattes således for 2014:

- *"Landsrettens personale skal fortsat uddannes i og anvende de digitale løsninger, som er tilgængelige. Herunder Outlook-kalender, JFS Berømmelse og sikker mail. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Sekretariatschefen, IT-afdelingen samt udvalgte medarbejdere."*

Punktet er delvist opfyldt. Medarbejderne i administrationen har været på kursus. Dommerne har haft mulighed for udfyldning af spørgeskemaer som grundlag for tilbud om individuel undervisning.

- *"Landsretten deltager i de overordnede tekstudvalg. Tidsfrist 2014. Ansvarlige: Medarbejdere udvalgt til arbejdet."*

Punktet er opfyldt.

- *"Landsrettens administrative medarbejdere deltager i muligt omfang på den såkaldte videnshops specielle landsretsspor. Landsretten deltager desuden i planlægningen af landsretssporene for 2015. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Personalekonsulenten."*

Der er i stedet afholdt såkaldte erfamøder med Østre Landsret.

- *"Der arrangeres fortsat erfaringsudvekslingsmøder mellem de to landsretter. I 2014 vil Domstolsstyrelsen blandt andet arrangere en fælles faglig dag om erfaringsudveksling. Ordningen med udveksling af enkelte medarbejdere mellem de to landsretter vil ligeledes fortsætte i 2014. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Præsidenten og administrationschefen."*

Dette er gennemført i begrænset omfang.

- *"Der arbejdes fortsat med en øget udveksling af viden mellem landsretterne om konkrete afgørelser af større betydning. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Medarbejdere udvalgt til projektet."*

Punktet er opfyldt særligt i forbindelse med ændringerne af retsplejelovens nye regler om appel.

- *"Landsretten har ved indretningen af den nye landsretsbygning fokus på, at der skal kunne afholdes digitale retsmøder. Samme fokus rettes mod indretningen af eksisterende retssale på bitingstederne. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: IT-afdelingen og administrationschefen."*

Punktet er opfyldt.

- *"Landsrettens dommere og øvrige juridiske personale har fokus på anvendelsen af Ipads. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: IT-udvalget, administrationschefen samt medarbejdere valgt til projektet."*

Punktet er opfyldt.

- *"Der skal ske en øget anvendelse af den oprettede portal/MobileIron, blandt andet til gennemførelse af digitale retssager. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: IT-udvalget, administrationschefen samt medarbejdere udvalgt til projektet."*

MobileIron anvendes nu i ganske vidt omfang til materiale, der er nødvendigt for den enkelte dommers sagsbehandling, ligesom forarbejdet til gennemførelsen af de første digitale retssager er gjort i 2014. Hovedforhandlingerne ventes at ville finde sted i 2015.

- *"Der skal arbejdes med "Livet i den nye bygning". Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Den nedsatte arbejdsgruppe samt udvalgte medarbejdere."*

Punktet er opfyldt. Projektet fortsætter i 2015 med en evaluering af den første tid i den nye bygning.

- *"Der skal fortsat arbejdes med forskellige projekter vedrørende kvaliteten af landsrettens opgavevaretagelse. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Medarbejdere der udpeges til de enkelte projekter."*

Punktet er opfyldt.

- *"Landsrettens sektioner skal fortsat arbejde for at skabe ens berømmelsestider for sammenlignelige sager. Tidsfrist: 2014. Ansvarlige: Præsidenten, de administrerende retsformænd, sekretariatschefen og sektionslederne."*

Der arbejdes løbende med dette bl.a. ved koordinering af de enkelte en heders berømmelser.

11. Sammenfattende vurdering af udviklingen i 2014 samt forventningerne til de kommende år.

Et væsentligt formål med domstolsreformen var en reduktion af de alt for lange sagsbehandlingstider ved bl.a. landsretterne. Udviklingen i de første år efter domstolsreformen var i god overensstemmelse med dette formål. Sagsbeholdning og gennemløbstider faldt markant. Denne gode udvikling blev imidlertid i 2010 afløst af en situation med stadig større sagsbeholdning og stadig længere gennemløbstider. Dette til trods for, at landsretten og dens medarbejdere løbende har søgt at forbedre udnyttelsen af rettens ressourcer med respekt af de opgaver, som landsretten skal udføre, og for kvaliteten i rettens arbejde og afgørelser

Landsretten har nøje fulgt denne udvikling bl.a. med henblik på at vurdere sammenhængen med de normativ- og bevillingstilpasninger, som blev gennemført på baggrund af domstolsreformen. Det har været landsrettens vurdering, at tilpasningerne har været for voldsomme set i lyset af reformens endelige betydning for landsretten, og at dette har været en væsentlig medvirkende årsag til udviklingen.

Den negative udvikling med stadig længere gennemløbstider på de fleste områder er desværre fortsat også i 2014.

Landsretten er på denne baggrund glad for den ekstra afdeling, som var etableret i hovedparten af 2013 og blev forlænget i 2014, men de ekstra muligheder har ikke reelt kunnet betyde nogen markant ændring af en negativ udvikling.

Det har derfor været landsrettens vurdering, at der ville ske en uholdbar og uacceptabel yderligere forlængelse af sagsbehandlingstiderne, hvis der ikke meget hurtigt skete en justering af sagstilgangen eller blev tilført øgede dommerressourcer.

Der er i 2014 gennemført tiltag af betydning både for sagstilgangen og for dommerressourcerne.

Med virkning fra 1. juli 2014 er reglerne for appel af civile sager ændret, og denne ændring har allerede ført til en tydelig reduktion i antallet af især nye kæremål og sager om tvangsfjernelse af børn. I forlængelse af lovændringen er landsrettens midlertidige afdeling blevet forlænget til udgangen af 2016. Endvidere er der tilført ressourcer til endnu en midlertidig afdeling, der ligeledes skal virke til udgangen af 2016. Landsretten råder således nu over 16 afdelinger i 2015 og 2016.

Det er landsrettens vurdering, at der med de nævnte ændringer er skabt grundlag for, at landsretten ved udgangen af 2016 – alt andet lige - vil stå i en situation med markant lavere sagsbehandlingstider både i civile sager og i straffesager.

Bjarne Christensen